

Presuda Suda (Šesto vijeće) od 2. lipnja 1994.

Spojeni predmeti C-69/93 i C-258/93.

Punto Casa SpA v Sindaco del Comune di Capena et Comune di Capena i Promozioni Polivalenti Venete Soc. coop. arl (PPV) v Sindaco del Comune di Torri di Quartesolo i Comune di Torri di Quartesolo. –

Zahtjev za prethodnim tumačenjem: Pretura circondariale di Roma – Italija.

Interpretacija članka 30. i 36. Ugovora – Zabrana određenih vrsta trgovine nedjeljom. –

European Court Reports 1994 stranica I-02355

Ključni pojmovi

Sloboda kretanja dobara – Količinska ograničenja – Mjere s istovrsnim učinkom – Koncept – Prepreke koje proizlaze iz nacionalnih propisa koji reguliraju načine prodaje na nediskriminatoran način – Članak 30. Ugovora nije primjenjiv – Pravila o početku radnog vremena poduzetnika

(Ugovor o EEZ, čl. 30.)

Sažetak

Primjena nacionalnih odredaba koje ograničavaju ili zabranjuju određene načine prodaje proizvoda iz druge države članice nije takva da bi izravno ili neizravno, stvarno ili potencijalno, ometala trgovinu između država članica, uz uvjete da se te odredbe primjenjuju na sve trgovce koji djeluju na tom nacionalnom teritoriju i da tretiraju na isti način, pravno i činjenično, prodaju domaćih proizvoda i proizvoda iz drugih država članica. Kada su ti uvjeti zadovoljeni, primjena takvih pravila za prodaju proizvoda iz druge države članice, koji zadovoljavaju zahtjeve koje je postavila ta država, nije takva da bi spriječila njihov ulazak na tržište ili omela ulazak više nego što ometa ulazak domaćih proizvoda. Takve odredbe stoga nisu u dosegu članka 30. Ugovora.

Iz toga proizlazi da članak 30. Ugovora treba interpretirati tako da se ne primjenjuje na nacionalna pravila o zatvaranju trgovina koja se primjenjuju na sve trgovce koji posluju na nacionalnom teritoriju, i koje utječu na isti način, pravno i činjenično, na prodaju domaćih proizvoda i proizvoda iz drugih država članica.

Stranke

U spojenim predmetima C-69/93 i C-258/93

Zahtjev za prethodnim tumačenjem temeljem članka 177. Ugovora o EEZ koji je Sudu uputila Pretura Circondariale di Roma, Sezione Distaccata di Castelnovo di Porto (Italija) u postupku koji se vodi pred tim sudom između

Punto Casa SpA

i

Sindaco del Comune di Capena,

Comune di Capena

i između

Promozioni Polivalenti Venete Soc. coop. arl (PPV)

i

Sindaco del Comune di Torri di Quartesolo,

Comune di Torri di Quartesolo,

o interpretaciji članaka 30. i 36. Ugovora o EEZ,

Sud (Šesto vijeće),

u sastavu: G.F. Mancini, predsjednik vijeća, M. Diez de Velasco (sudac izvjestitelj), C.N. Kakouris, F.A. Schockweiler i P.J.G. Kapteyn, suci,

nezavisni odvjetnik: W. Van Gerven,

zapisničar: L. Hewlett, administrator,

s obzirom na razmatranja podnesenih u ime:

- tužitelja u glavnom postupku, Franco Di Maria, Gianfranco Maestosi and Federico Tedeschini, Odvjetnička komora u Rimu,

- Grčka vlada, Vassileios Kontolaimos, član Državne pravne službe, i Christina Sitara, predstavница Državne pravne službe u sudskim postupcima, sudjeluju kao zastupnici,

- Ujedinjeno Kraljevstvo, S.L. Hudson, Treasury Solicitor' s Department, sudjeluje kao zastupnik, i N. Paines, barrister,

- Komisija Europske zajednice, A. Aresu, Pravna služba, sudjeluje kao zastupnik,

s obzirom na izvješće o raspravi,

nakon saslušanja usmenih razmatranja tužitelja u glavnom postupku, Grčke vlade, Ujedinjenog Kraljevstva i Komisije, na raspravi 24. veljače 1994.,

te saslušanja mišljenja nezavisnog odvjetnika na zasjedanju 23. ožujka 1994.,

donosi sljedeću

presudu

Osnova

1. Prema rješenju od 16. prosinca 1992. i 22. ožujka 1993., primljenom u pisarnici Suda 15. ožujka i 27. travnja, Pretura Circondariale di Roma (županijski prekršajni sud u Rimu), Sezione Distaccata di Castelnuovo di Porto (odjel Castelnuovo di Porto), je na temelju članka 177. Ugovora o EEZ uputio dva prethodna pitanja Sudu o interpretaciji članaka 30. i 36. tog Ugovora, kako bi bio u mogućnosti, u svjetlu tih odredaba, odlučiti o talijanskim propisima o zatvaranju trgovina nedjeljom.
2. Pitanja su postavljena u postupku pokrenutom od strane vlasti protiv poduzetnika koji vode dva supermarketa zbog kršenja tih propisa.
3. Talijanski zakon br. 558. od 28. srpnja 1971. regulira vrijeme otvaranja poduzeća i maloprodaja. Članak 1(2) (a) tog zakona propisuje potpuno zatvaranje trgovina nedjeljom i na dane javnih praznika, osim u iznimnim slučajevima koji su predviđeni tim zakonom.
4. Članak 10. Zakona propisuje upravne sankcije za slučajeve kršenja. Posebne propise koji se odnose na početak radnog vremena donose lokalne vlasti. Kontrolu provode načelnici općina o kojima je riječ, kako bi osigurali ponašanje u skladu s propisanim normama, te su ovlašteni nametnuti sankcije.
5. Jedan od tužitelja u glavnom postupku vodi mali supermarket smješten u općini Capena, a drugi vodi shopping centar u općini Torri di Quartesolo. S obzirom da su supermarket i shopping centar bili često otvoreni nedjeljom i na dane javnih praznika, načelnici dvaju općina o kojima je riječ su nametnuli upravne sankcije dvama voditeljima o kojima je riječ.
6. Tužitelji u glavnom postupku su uložili žalbu nadležnom sudu, tvrdeći da znatan dio ostvarenog prometa čine proizvodi iz drugih država članica Zajednice. Prema njihovom gledištu, nacionalne odredbe o kojima je riječ nisu u skladu s člankom 30. Ugovora.
7. U tim okolnostima je Pretura Circondariale di Roma, Sezione Distaccata di Castelnuovo di Porto, zastala s postupkom i obratila se Sudu sa sljedećim prethodnim pitanjem, u postupku C-69/93,
„ (1) Da li odredba nacionalnog prava koja (za određene proizvode) zahtjeva da trgovine ne rade nedjeljom, ali ne zabranjuje rad nedjeljom, i nameće sankciju prisilnog zatvaranja trgovine za kršenje tog propisa, te tako značajno umanjuje prodaju takvih trgovina, uključivši trgovinu

dobara proizvedenih u drugoj državi članici Zajednice, s posljedicom smanjenog uvoza iz tih država, tvori:

- (a) mjeru s istovrsnim učinkom kao ograničenje uvoza u smislu članka 30. Ugovora iz Rima i ostalih propisa prava Zajednice donesenih radi ostvarenja načela predviđenih u njemu; ili
- (b) sredstvo arbitrarne diskriminacije ili prikriveno ograničenje trgovine između država članica; ili
- (c) mjeru koja nije proporcionalna ili prikladna za ostvarenje cilja te nacionalne odredbe; ako uzmemo da:
 - velike trgovine u prosjeku prodaju veću količinu proizvoda uvezenih iz drugih država članica, nego male ili srednje trgovine;
 - promet koji nedjeljom ostvare velike trgovine nije moguće nadoknaditi zamjenskom prodajom tijekom drugih dana u tjednu, a takva trgovina se odvija unutar trgovačke mreže koja uglavnom nabavlja od domaćih proizvođača?

(2) Ako je odgovor na prvo pitanje pozitivan, da li nacionalna mjera o kojoj je riječ spada u izuzeća od primjene članka 30., predviđena člankom 36. Ugovora iz Rima, ili druga izuzeća koja predviđa pravo Zajednice?“

8. Pitanja postavljena Sudu u predmetu C-258/93 su sadržajno jednaka navedenim pitanjima.
Prvo pitanje
9. Prvo pitanje traži potvrdu o tome da li je nacionalni propis one vrste o kojoj je riječ u glavnom postupku u dosegu članka 30. Ugovora.
10. Prema članku 30. Ugovora, količinska ograničenja uvoza i sve mjere s istovrsnim učinkom su zabranjene između država članica.
11. Sud je dosljedno odlučivao da bilo koja mjera koja može ometati izravno ili neizravno, stvarno ili potencijalno, trgovinu unutar Zajednice čini mjeru s istovrsnim učinkom kao količinsko ograničenje (odluka u predmetu 8/74 Procureur du Roi v Dassonville [1974] ECR 837, točka 5).
12. Sud je također odlučio da primjena nacionalnih odredaba koje ograničavaju ili zabranjuju određene načine prodaje na proizvode iz drugih država članica nije takva da bi ometala izravno ili neizravno, stvarno ili potencijalno, trgovinu između država članica, u smislu odluke u slučaju Dassonville, gore citirane, pod uvjetima da se te odredbe primjenjuju na sve relevantne trgovce koji djeluju na nacionalnom teritoriju i utječu na isti način, pravno i činjenično, na trgovinu domaćim proizvodima i proizvodima iz drugih država članica. Kada su ti uvjeti ispunjeni, primjena takvih pravila koja zadovoljavaju zahtjeve te države na prodaju proizvoda iz druge države članice nije po svojoj prirodi takva da bi ometala njihov ulazak na tržište više nego što ometa pristup domaćim proizvodima. Takva pravila stoga ne ulaze u doseg članka 30.

Ugovora (vidjeti presudu u spojenim predmetima C-267 i C-268/91 Keck and Mithouard [1993] ECR I-6097, točka 16. i 17.).

13. U slučaju propisa kakvi su u pitanju, koji se odnose na načine na koje dobra mogu biti prodavana potrošačima, uvjeti koji su postavljeni u toj odluci su zadovoljeni.
14. Propisi o kojima je riječ se primjenjuju, bez obzira na porijeklo proizvoda o kojima je riječ, na sve trgovce u pitanju i nemaju utjecaj na trgovinu proizvodima iz drugih država članica drugačije nego na trgovinu domaćim proizvodima.
15. Prema tome, odgovor na pitanje nacionalnog suda mora biti da članak 30. Ugovora treba interpretirati tako da se ne primjenjuje na nacionalne propise o zatvaranju trgovina koji se primjenjuju na sve trgovce koji posluju na nacionalnom teritoriju i koji utječu na isti način, pravno i činjenično, na prodaju domaćih proizvoda i proizvoda iz drugih država članica.

Drugo pitanje

16. S obzirom na odgovor na prvo pitanje, nije potrebno odgovoriti na drugo pitanje.

Odluka o troškovima [izostavljena]

Operativni dio

Na toj osnovi Sud (Šesto vijeće),

odgovarajući na pitanje koje mu je Pretura Circondariale di Roma, Sezione Distaccata di Castelnuovo di Porto uputila 16. prosinca 1992. i 22. ožujka 1993., presudio je

Članak 30. Ugovora o EEZ treba interpretirati tako da se ne primjenjuje na nacionalne propise o zatvaranju trgovina koji se primjenjuju na sve trgovce koji posluju na nacionalnom teritoriju i koji utječu na isti način, pravno i činjenično, na prodaju domaćih proizvoda i proizvoda iz drugih država članica.